

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Partibus Officij Diuini, & Horarum numero. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

2 *Hora* dicta sunt, vel ab orando: nam hora idem videtur esse, ac, ora, cum aspiratione, Deum, vel melius: quia definitis horis ex instituto Ecclesie recitantur. *Azor. par. 1. lib. 10. cap. 1. quæst. 1.*

3 *Canonice* appellantur, id est Regulares, quia iuxta regulam Ecclesiasticam. Alij dixerunt, quia Canonorum Choro addictorum sunt preces. *Azor. vbi supra.* Alij, quia Canonicum, & Ecclesiasticum sunt idem, quod probat *Steph. Durand. lib. 3. de ritibus cap. 1.*

4 *Hora Canonice* dicta sunt aliquando, *Cursus*, vt in vita S. Germani Episcopi, Parisiensis scribit Fortunatus. Picta-uorum Episcopus c. 64. & 79. apud Sur. Tom. 3.

De origine Officij diuini.

Cap. II.

1 **A**postoli ab Hebræis acceperunt horas orandi, & hora Tertia erant orantes in Pentecoste. *Act. 2.* hora Sexta Petrus orabat. *Act. 10.* ad Horam Nonam ascenderunt in Templum Petrus, & Ioannes. *Act. 3.* Media nocte orabant Paulus, & Silas. *Act. 16.* quare easdem horas præscribere fidelibus ex *Clement. lib. 8. constit. cap. 40.* Non ergo Pelagius I. vt ait *Maurolicus in Martyrolog. 27. Augusti,* neque Pelagius II. vt voluit *Polidor. Virgil. lib. 6. de inuent. rerum cap. 2.* Neque Damasus, ex *Pontificali c. 39. in eius vita,* dicendi sunt auctores, sed ij, vel formulas officij Decretis firmauerunt, vel ritus amplificaerunt.

2 Certe Gelasius I. & duo Gregorij I. & VII. formulæ officij, quæ nunc vti-mur, dicuntur Constitutores, & Reformatores à Pio V. in *Bulla sua initio Breuarij edita,* & non alij.

3 Præterea certum est, non eodem tempore Horas omnes institutas fuisse. Nam Primam, & Completorium, vltimò fuisse additas docet *Radulphus Tungrensis prop. 14.* & nos dicemus, cum de singulis Horis agemus, *Sectione quarta.*

De partibus diuini Officij, & Horarum numero. Cap. III.

1 **S**eptem hora sunt, & octo, de quibus fortè mandatum accipis, vt des illi partem. *Ecl. 11.* communior est opinio, septem esse, Matutinum, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Vesperas, & Completorium. ita in *Concil. Cabilon. 2. can. 59.* iuxta illud *Psal. 118.* Septies in die laudem dixi tibi. *fuse Azor. cap. 1. quæst. 2.*

2 Qui volunt esse octo, diuidunt Laudes à Matutino, & deducunt ab *Esdra. lib. 2. cap. 9.* Qui quater in nocte, & quater in die iussit laudari Deum. *lege Nauarr. de orat. cap. 3.*

3 Romæ nullum fuit interstitium inter Matutinum, & Laudes, vt testatur *Amar. in prolog. de ord. Antiphonarij.*

4 Ordo Horarum patet ex *cit. Concil. Cabil.* quamuis *Rabanus lib. 2. de instit. cler. cap. 3.* easdem numeret incipiens à Laudibus, quas vocat Matutinas preces, & eas terminet in nocturnas Vigilias; sed hæc certè, hoc ordine posito, spectarent potius ad sequentem, quam ad precedentem diem.

5 Non caret mysterijs hic numerus Horarum septenarius: & primò respectu creationis, vt agamus Deo gratias pro rebus creatis in septem diebus, ita *Cassianus de instit. Mon. lib. 3. cap. 3.* Secundò, Redemptionis nostræ mysteria his horis operata fuisse; nam media nocte natus est Christus, & resurrexit. Hora prima ductus ad Pilatum. Tertia lingua Iudæorum in Crucem actus, flagellis caesus, spinis coronatus. Sexta verè Cruci affixus. Nona expirauit, & ad inferos descendit. Vespertina de Cruce depositus est; eadem hora cœnauit, pedes lauit, Eucharistiam consecit. Hora Completorij orauit in hortu. Tertiò respectu nostri, Speties in die cadit iustus. *Prouerb. 24.* & nos septies orando resurgimus. Quartò, numerus vniuersitatis est septenarius, ex *S. Greg. Papa,* & in multis à Sanctis Patribus commendatur. Quintò, Septem assumit Demon nequiores

res spiritus contra nos, quæ ratio est *Mi-
ob. Timothei in spec. ordinandi 3. part. tract.
6. cap. 4.* vbi & addit Sextam causam, ad
septiformem sancti Spiritus gratiam
obtinendam. Denique septem fuere
partes Orationis Dominicæ à Christo
traditæ.

6 Adhuc in vna quaque hora septem,
vel octo particule numerantur à *Rubert.
lib. 1. de diu. offic. cap. 2.* hoc est: Deus in
adiutorium, Hymnus, Psalmi, Antiphona,
Capitulum, Responsorium breue,
Oratio completiua. in Laudibus autem,
Vesperis, & Completorio, adduntur
Cantica Euangelica, quia, *inquit Rupert.
canuntur pro octaua, & spectant ad bea-
titudinem; de quibus & nos dicemus in-
fra Sectione quarta.*

De obligatione Officij diuini.
Cap. I V.

1 Non esse iuris diuini officium di-
uinum, sed tantum iuris esse Ca-
nonici, communior est opinio. Vide
Azor. cap. 1. quest. ult.

2 Illud autem hodie est legitimum of-
ficium diuinum, quod Pij V. iussu est edi-
tum, Clem. VIII. & Urbani VIII. aucto-
ritate recognitum, & ad hoc tenentur,
quicumque tenentur recitare Canoni-
cas Horas, exceptis ijs, qui ante ducentos
annos alia vsi sunt officij diuini formula.
Hæc in *Bulla Pij V.* plura inferius, vbi de
Breviario Romano *Secl. 2. cap. 2.*

3 Tenentur autem ad Horas Canoni-
cas recitandas primò Beneficiati, qui ti-
tulum habent Ecclesiastici beneficij, siue
sit beneficium tenue, & est communior
opinio. *Nauarr. de orat. cap. 7. num. 27.*
siue sit præstimonium. *idem cap. 21. n. 9.*
& Pius V. in *Bulla*, siue sit commenda-
tum. *Nauarrus cap. 20. nu. 16.* siue sit ma-
nuale, vel amouibile. *Azor. cap. 4. quest. 2.*
scilicet. 11. de orat. ad finem. siue nondum
percipiantur fructus, cum spe tamen per-
cipiendi, *idem cap. 7. num. 30.* siue fru-
ctus fiat reseruati alicui. *Azor. cap. 4. q. 5.*
siue nunquam sint percipiendi de con-

sensu, vel ob culpam beneficiarij. *Azor.
ibidem.* siue titulum tantum habeant
cum suffragio in Capitulo, *idem ibid.*

4 Non tenetur Coadiutor, vt Coadiu-
tor, *Nauarr. cap. 20. num. 17.* neque Pen-
sionarius. *ibidem cap. 7. num. 25.*

5 Porro incipit sibi prædictis obligatio
die possessionis iadepæ (quam debent
procurare citius, ne cum culpa differatur)
ex consuetudine Romanæ Curie; testan-
te *Parisiens. lib. 1. de resignat. benef. q. 9.
num. 15.* immo ab Hora, quæ respondet
horæ, in qua possessio capta est, *Bonac.
loco mox citando par. 4. num. 10.*

6 Qui plura habet beneficia, ad vnum
Officium recitandum est tantummodo
obligatus, *Palud. 4. dist. 25. q. 5. quem se-
quuntur alij apud Bonacim. disp. de Hor.
canon. 1. q. 2. par. 4. num. 27.* qui addit nu-
mero 28. eum, qui duo habet beneficia,
alterum iustè, iniustè alterum, teneri ad
recitanda duo Officia. vide ibi optimam
causam.

7 Initiati sacris Ordinibus tenentur ad
Horas Canonicas ex præcepto S. Grego-
rij Papæ, vt docet *Cornel. Scultingius to.
1. Biblioth. Eccles. part. 1. cap. 24.* vbi ci-
tat in hanc Historiam de S. Gregorij præ-
cepto Hermanum Gigantem in flore
temporum. Præcipitur iisdem, in *Con-
cil. Basiliensi cap. qualiter.* at ex sola con-
suetudine eos obligari vult. *Nauarr.
cap. 7. num. 2.*

8 Si censuris innodati sint, adhuc te-
nentur. *Sylu. Hora quest. 3.*

9 Incipit autem eorum obligatio, sta-
tim ac ordinati sunt Subdiaconi, scilicet
ad eam Horam, quæ in Choro tunc tem-
poris dicenda esset, *Azor. lib. 10. cap. 13.
quest. 17.* quod si anticipent, recitando
Horas antequam iniciantur, adhuc ite-
rum debent easdem recitare, *Bonac. loco
citato par. 5. num. 11.*

10 Regulares quoque professi, tam
mares, quam femine, Choro addicti,
tenentur ad Horas Canonicas recitan-
das. *Nauarr. cap. 7. num. 21.* ex consue-
tudine vbique recepta, ait *Caiet. V. Horæ.*
si verò eijciantur per sententiam, aut ad
tristimes compellantur, non tenentur.